

ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA W GDAŃSKU

z dnia .....*8 grudnia*..... 2020 roku

**w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody
„Las nad Jeziorem Mądrzechowskim”**

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55, 471 i 1378) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się, na okres 3 lat, zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Las nad Jeziorem Mądrzechowskim”, zwanego dalej „rezerwatem”.

§ 2. Identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, określono w załączniku nr 1 do zarządzenia.

§ 3. Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów i gatunków roślin z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań określono w załączniku nr 2 do zarządzenia.

§ 4. Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska
w Gdańsku

Radosław Iwiński

Załącznik nr 1

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków.

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania zagrożeń i ich skutków
Zagrożenia istniejące wewnętrzne	
Nadmierne zacienienie osobników skrzypu olbrzymiego przez młode drzewa i krzewy	Usuwanie młodych drzew (w wieku do 40 lat) i krzewów liściastych w miejscach występowania skrzypu olbrzymiego
Zagrożenia potencjalne zewnętrzne	
Luka w południowo-wschodniej części rezerwatu od strony pól uprawnych, ograniczająca naturalne odnowienie grądu oraz stwarzająca potencjalne miejsce wnikania do rezerwatu gatunków obcych siedliskowo	Wprowadzenie ekotonu z pozostawieniem miejsc do naturalnego odnowienia grądu

Załącznik nr 2

Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów i gatunków roślin z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań.

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych ¹⁾
1.	Usuwanie młodych drzew (w wieku do 40 lat) i krzewów liściastych w miejscach występowania skrzypu olbrzymiego	1) Usuwanie drzew i krzewów prowadzić w okresie od 15 sierpnia do 15 marca, tj. poza okresem lęgowym ptaków, w miejscach występowania skrzypu olbrzymiego, na 5 powierzchniach o wielkości do 10 arów każda. 2) Przed wycinką oznakować i zabezpieczyć przed zniszczeniem stanowiska skrzypu olbrzymiego. 3) Wycinkę prowadzić ostrożnie z przewracaniem drzew poza stanowiska skrzypu olbrzymiego. 4) Biomase zostawić na miejscu, poza stanowiskami skrzypu olbrzymiego.	Wschodnia część wydzielania 69a
2.	Wprowadzenie ekotonu z pozostawieniem miejsc do naturalnego odnowienia grądu	1) Wzdłuż wschodniej części południowej granicy wydzielania wprowadzić dwa rzędy roślinności drzewiastej: <ul style="list-style-type: none"> • w pierwszym rzędzie od strony gruntów rolnych – kruszynę pospolitą i czeremchę zwyczajną, • w drugim rzędzie – lipę drobnolistną, klon jawor i czereśnię ptasią. 2) Pozostałą powierzchnię pozostawić do naturalnej sukcesji. 3) Ogrodzić ekoton siatką leśną.	Południowo – wschodnia część wydzielania 69a

¹⁾ Nadleśnictwo Bytów, wg Planu Urządzenia Lasu na lata 2015-2024.

Uzasadnienie

Zadania ochronne dla rezerwatu przyrody zostały opracowane na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2020 r. poz. 55, 471 i 1378), zgodnie z art. 22 ust. 3 tej ustawy. Przez zadania ochronne rozumie się wyszczególnienie ustalonych działań ochronnych, które wynikają z potrzeby przeciwdziałania stwierdzonym zagrożeniom i utrzymania celu ochrony rezerwatu.

Rezerwat przyrody „Las nad Jeziorem Mądrzechowskim” został uznany na podstawie rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 21 grudnia 1998 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (Dz. U. Nr 161, poz. 1092). Obecnie obowiązuje zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 20 listopada 2015 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Las nad Jeziorem Mądrzechowskim” (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2015 r. poz. 3881). Rezerwat położony jest na Pojezierzu Bytowskim w Nadleśnictwie Bytów. Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie zbiorowisk łąkowych i łągowych, porastających zbocza i zagłębienia licznych jarów i wąwozów. W dokumentacji rezerwatu podkreślono, jako ważny walor przyrodniczy, występowanie stanowisk skrzypu olbrzymiego *Equisetum telmateia*. Ukształtowane na zboczach i w jarach zbiorowiska leśne tworzą enklawę wzdłuż zachodniego brzegu jeziora Mądrzechowskiego. U podstawy zbocza, na pograniczu terenów leśnych i roślinności o charakterze łąkowym przy brzegach jeziora, występują dobrze zachowane stanowiska skrzypu olbrzymiego. Stanowiska te obejmują silnie uwilgotnione luki w drzewostanie.

Skrzyp olbrzymi jest najokazalszym gatunkiem skrzypu, spośród występujących poza strefą tropikalną. W Polsce występuje rzadko, przede wszystkim na pogórzach i w północnej części kraju. Jest to roślina podgórska, związana z wilgotnymi i mokrymi siedliskami o średnim nasłonecznieniu. Skrzyp olbrzymi jest zagrożony poprzez niszczenie jego siedlisk podczas regulacji cieków i odwodnień obszarów źródliskowych. Traci stanowiska z powodu obniżania zwierciadła wód gruntowych, będącego skutkiem niewłaściwie funkcjonujących melioracji, urbanizacji oraz intensyfikacji rolnictwa. Nie toleruje też pełnego zwarcia w drzewostanach. Należy do cenniejszych gatunków roślin w rezerwacie.

W rezerwacie, w wyniku naturalnej sukcesji następuje zarastanie stanowisk skrzypu olbrzymiego przez młode drzewa i krzewy. Powoduje to zmniejszanie się powierzchni siedlisk odpowiednich dla skrzypu olbrzymiego, nadmierne zacienianie osobników, a w konsekwencji wycofywanie się tego gatunku z terenu rezerwatu. W związku z powyższym zaplanowano działania polegające na usuwaniu młodych drzew (w wieku do 40 lat) i krzewów liściastych w miejscach występowania skrzypu olbrzymiego.

W południowo-wschodniej części rezerwatu od strony pól uprawnych, znajduje się luka w drzewostanie ograniczająca naturalne odnowienie grądu oraz stwarzająca potencjalne miejsce wnikania do rezerwatu gatunków obcych siedliskowo. Celem minimalizacji potencjalnego zagrożenia przewidziano wprowadzenie ekotonu z pozostawieniem miejsc do naturalnego odnowienia grądu.

Informacja o projekcie zadań ochronnych została zamieszczona w publicznie dostępnym wykazie danych, udostępnianym poprzez Ekoportal nr karty 555/2020.

Zadania ochronne przygotowano na wniosek Nadleśnictwa Bytów – zarządcy terenu, wykonującego działania ochronne; po przeprowadzeniu w dniu 18.11.2020 r. wizji terenowej z udziałem przedstawicieli nadleśnictwa. Projekt zadań ochronnych został przesłany do Nadleśnictwa Bytów (e-mail z dnia 26.11.2020). Nadleśnictwo Bytów wniosło nieznaczne uwagi do przedstawionego projektu (pismo ZG2.7212.11.2020.WK z dnia 26.11.2020 r.), które zostały uwzględnione w projekcie. Zmieniony projekt został zaakceptowany przez Nadleśnictwo Bytów pismem ZG2.7212.11.2020 z dnia 1.12.2020 r.